

Smluvní pokuta

Klíčová slova

Smluvní pokuta, náhrada škody

Resumé

Cílem této diplomové práce je analyzovat využití smluvní pokuty v občanskoprávních závazkových vztazích. Tento ve své podstatě velmi užitečný institut je sice využíván v široké paletě smluvních vztahů, mnohdy ale bohužel bez patřičných znalostí či dokonce za účelem poškodit druhou stranu. Za hlavní snahu této práce tedy lze trochu zjednodušeně považovat záměr vybavit účastníky závazkového vztahu návodem “Jak (ne)sjednat smluvní pokutu”.

Práce se skládá ze šesti kapitol, z nichž každá pojednává o jiném aspektu smluvní pokuty. První kapitola se zabývá hledáním co nejnávýstižnější definice smluvní pokuty zejména v odborné literatuře a poukazuje na rozdílnost v úhlech pohledů jednotlivých autorů.

Kapitola druhá se zabývá účelem smluvní pokuty a hierarchií jejich funkcí za účelem hlubšího porozumění situacím, ve kterých je možné a vhodné smluvní pokutu sjednat.

Další kapitola se věnuje základní charakteristice smluvní pokuty zejména v porovnání s vlastnostmi institutu úrokem z prodlení, se kterým má některé funkce společné. Kapitola se rovněž zabývá otázkou souběhu těchto dvou institutů.

Kapitola čtvrtá seznamuje s aktuální právní úpravou smluvní pokuty v občanském a obchodním zákoníku, rozebírá jejich odlišnosti a pokouší se je vysvětlit. Dále je pozornost věnována právům spotřebitele (zejména co se týče smluvní pokuty) v případech, kdy se závazkový vztah řídí obchodním zákoníkem. Závěrem jsou nastíněny budoucí změny v úpravě smluvní pokuty v souvislosti s nedávno vyhlášeným novým občanským zákoníkem.

V kapitole páté je věnována pozornost nejčastějším chybám, které činí účastníci ve snaze sjednat smluvní pokutu. Kapitola se taktéž zabývá otázkami možnosti platného sjednání smluvní pokutu při uzavírání smluv přes internet.

V kapitole šesté je kritice podrobena argumentace soudů v řadě obdobných případů, které se týkaly otázky platnosti smluvní pokuty v kupních smlouvách

uzavíraných se spotřebitelem. Následně je rozebrána široká škála dalších důvodů, které mohou mít za důsledek neplatnost smluvní pokuty.

V závěru práce je poukázáno na zdánlivou ošidnost (co se týče právní úpravy skrovného) institutu smluvní pokuty a v přehledné formě jsou sumarizovány výsledky práce a zásady pro správné využití smluvní pokuty.